

Academic Focus

ตุลาคม 2566

สารบัญ

บทนำ	1
การเสนอชื่อบุคคลที่สมควรได้รับแต่งตั้ง เป็นนายกรัฐมนตรี	2
การพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควร ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี	3
เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี	3
ข้อสังเกต	7
สรุปและข้อเสนอแนะ	8
บรรณานุกรม	10

เอกสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

<https://www.parliament.go.th/library>

บุคคลที่ถูกเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้ง เป็นนายกรัฐมนตรี

บทนำ

นายกรัฐมนตรีถือว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการบริหารประเทศทั้งทางด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านต่างประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดว่า ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เกิน 3 รายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรายชื่อบุคคลดังกล่าวให้ประชาชนทราบ และเมื่อแจ้งรายชื่อบุคคลดังกล่าวแล้ว พรรคการเมืองจะถอนหรือเปลี่ยนแปลงรายชื่อบุคคลดังกล่าวไม่ได้ เว้นแต่กรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งตายหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม และต้องกระทำก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง อย่างไรก็ตาม พรรคการเมืองจะไม่เสนอรายชื่อบุคคลเพื่อให้รัฐสภา (ตามบทเฉพาะกาล) พิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีก็ได้

นับตั้งแต่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ครั้งแรก เมื่อวันที่วันอาทิตย์ที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 โดยใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียว กล่าวคือ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเท่านั้น โดยนำคะแนนที่ได้จากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งมาคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง ทั้งนี้ มีพรรคการเมืองที่แจ้งรายชื่อบุคคลที่พรรคการเมืองมีมติจะเสนอต่อรัฐสภา (ตามบทเฉพาะกาล) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี มีทั้งหมด 44 พรรคการเมือง จำนวน 68 รายชื่อ โดยมีเพียง 5 พรรคการเมืองเท่านั้นที่มีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร และมีสิทธิเสนอผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ เพื่อให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ได้แก่ พรรคเพื่อไทย จำนวน 3 คน พรรคพลังประชารัฐ จำนวน 1 คน พรรคอนาคตใหม่ จำนวน 1 คน พรรคประชาธิปัตย์ จำนวน 1 คน และพรรคภูมิใจไทย จำนวน 1 คน

ต่อมาได้มีการยุบสภาผู้แทนราษฎรแล้วจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่วันอาทิตย์ที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 โดยมีพรรคการเมืองแจ้งรายชื่อบุคคลที่พรรคการเมืองมีมติจะเสนอสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี มีทั้งหมด 43 พรรคการเมือง จำนวน 63 รายชื่อ โดยมีเพียง 6 พรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรและมีสิทธิเสนอผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ เพื่อให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ได้แก่ พรรคก้าวไกล จำนวน 1 คน พรรคเพื่อไทย จำนวน 3 คน พรรคภูมิใจไทย จำนวน 1 คน พรรคพลังประชารัฐ จำนวน 1 คน พรรครวมไทยสร้างชาติ จำนวน 2 คน และพรรคประชาธิปัตย์ จำนวน 1 คน

การเสนอชื่อบุคคลที่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งทั่วไปรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้รัฐสภา (ตามบทเฉพาะกาล) พิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เกิน 3 รายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรายชื่อบุคคลดังกล่าวให้ประชาชนทราบ โดยพรรคการเมืองจะไม่เสนอรายชื่อบุคคลดังกล่าวก็ได้ และเมื่อมีการสมัครรับเลือกตั้งแล้ว พรรคการเมืองจะถอนรายชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีหรือเปลี่ยนแปลงรายชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีได้เฉพาะกรณีทีบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีตายหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม และต้องกระทำก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 88 ประกอบมาตรา 87 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ทั้งนี้ บุคคลที่ถูกแจ้งรายชื่อเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นนายกรัฐมนตรี จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและจะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือไม่ก็ได้

การพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

ในระหว่าง 5 ปีแรกนับแต่วันที่มิรัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (ตั้งแต่ 11 พฤษภาคม 2562 จนถึง 10 พฤษภาคม 2567) ให้ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 160 และเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา 88 เฉพาะจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งการเสนอชื่อดังกล่าวต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร โดยมติของรัฐสภาที่เห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นนายกรัฐมนตรีต้องกระทำโดยการลงคะแนนโดยเปิดเผย และมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาตามมาตรา 272 วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หากมีกรณีที่ไม่อาจแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีจากผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา 88 ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด และสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาเข้าชื่อเสนอต่อประธานรัฐสภาขอให้รัฐสภามีมติยกเว้นเพื่อไม่ต้องเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีจากผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา 88 ในกรณีเช่นนั้น ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการประชุมร่วมกันของรัฐสภาโดยพลัน และในกรณีที่รัฐสภามีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาให้ยกเว้นได้ และให้ดำเนินการตามมาตรา 272 วรรคหนึ่ง โดยจะเสนอชื่อผู้อยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา 88 หรือไม่ก็ได้ตามมาตรา 272 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

เมื่อพ้นกำหนด 5 ปีแรก (ตั้งแต่ 11 พฤษภาคม 2567) นับแต่วันที่มิรัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 160 และเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา 88 เฉพาะจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งการเสนอชื่อดังกล่าวต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร โดยมติของสภาผู้แทนราษฎรที่เห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นนายกรัฐมนตรีต้องกระทำโดยการลงคะแนนโดยเปิดเผย และมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 159 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีสรุปได้ดังนี้

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้วางหลักการใหม่ในเรื่องการเสนอรายชื่อบุคคลเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี โดยกำหนดเงื่อนไขว่าบุคคลดังกล่าวจะต้อง

มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับการเป็นรัฐมนตรี รวมทั้งจะต้องเป็นบุคคลที่พรรคการเมืองมีมติเสนอรายชื่อล่วงหน้า เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งได้ทราบและเป็นเหตุผลหนึ่งในการพิจารณาตัดสินใจในการลงคะแนนให้ผู้สมัครของพรรคการเมืองใด อันเป็นการเน้นถึงความสำคัญของพรรคการเมืองที่จะต้องพิจารณาบุคคลที่จะเสนอให้ผู้ใดเป็นนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ ยังกำหนดให้พรรคการเมืองที่จะเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีนั้นจะต้องเป็นพรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ, 2562, น. 272) นอกจากนี้ การกำหนดให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เกิน 3 รายชื่อต่อคณะกรรมการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง และให้คณะกรรมการเลือกตั้งประกาศรายชื่อบุคคลดังกล่าวให้ประชาชนทราบ เป็นการสร้างหลักการขึ้นใหม่เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิรับรู้ที่พรรคการเมืองที่ตนจะตัดสินใจสนับสนุนนั้นเสนอผู้ใดเป็นนายกรัฐมนตรี โดยกำหนดให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสามารถเสนอรายชื่อบุคคลเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีได้ไม่เกินจำนวน 3 รายชื่อและถือเป็นเอกสิทธิ์ของพรรคการเมืองนั้นที่จะตัดสินใจคัดเลือกหรือเสนอผู้ใดซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม โดยมีได้มีข้อกำหนดว่าจะต้องเป็นสมาชิกพรรค หรือเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพราะเป็นการเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนใช้ประกอบการลงคะแนนเสียง และประชาชนทราบถึงตัวบุคคลล่วงหน้าก่อนที่จะมีการลงคะแนนเสียงด้วย จึงเป็นสิทธิโดยชอบธรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่จะใช้ประกอบในการตัดสินใจลงคะแนนให้พรรคการเมืองใด นอกจากนั้น เป็นการเสนอชื่อก่อนที่จะมีการเลือกตั้งจึงยังไม่ทราบว่าผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจะได้เป็นหรือไม่ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนจำนวนที่กำหนดให้ไม่เกิน 3 รายชื่อก็เพื่อให้พรรคการเมืองมีทางเลือกในกรณีทีบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อในอันดับต้น ๆ หรืออันดับใดอันดับหนึ่งมีเหตุทำให้ไม่สามารถดำรงตำแหน่งได้ อย่างไรก็ตามก็ได้ให้สิทธิแก่พรรคการเมืองที่จะไม่เสนอรายชื่อบุคคลที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีได้ เพื่อเป็นช่องทางสำหรับพรรคการเมืองที่ไม่สามารถหาบุคคลที่เหมาะสมได้ แต่ในกรณีที่พรรคการเมืองใดไม่เสนอรายชื่อดังกล่าว ก็ย่อมไม่มีสิทธิที่จะเสนอชื่อบุคคลจากพรรคการเมืองของตนให้เข้ารับการพิจารณาเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีได้ แต่ในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรไม่ห้ามที่จะเสนอชื่อของบุคคลที่พรรคการเมืองอื่นได้เสนอไว้แต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 159 เพราะถือว่ารายชื่อเหล่านั้นได้รับการกลั่นกรองหรือรับรู้มาจากรายชื่อประชาชนแล้ว นอกจากนี้ การกำหนดหลักการใหม่เพื่อให้คะแนนเสียงของประชาชนมีนัยสำคัญต่อการเลือกนายกรัฐมนตรีในสภาผู้แทนราษฎร ทั้งยังสร้างความโปร่งใสในทางการเมืองให้เกิดขึ้น โดยประชาชนจะทราบล่วงหน้าว่ามีบุคคลใดบ้างที่มีโอกาสเป็นนายกรัฐมนตรี อันจะทำให้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงคะแนนเสียงของตน (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ, 2562, น. 148)

2. การให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 160 และเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา 88 เฉพาะจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับเลือก

เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งการเสนอชื่อดังกล่าวต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร โดยมติของสภาผู้แทนราษฎรที่เห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นนายกรัฐมนตรี ต้องกระทำโดยการลงคะแนนโดยเปิดเผย และมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 159 ด้วยเหตุผล ดังนี้

(1) เป็นการวางหลักการใหม่เพื่อกำหนดเงื่อนไขในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งบุคคลดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับการเป็นรัฐมนตรี รวมทั้งจะต้องเป็นบุคคลที่พรรคการเมืองมีมติเสนอรายชื่อล่วงหน้า เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งได้ทราบ และเป็นเหตุผลหนึ่งในการพิจารณาตัดสินใจในการลงคะแนนให้ผู้สมัครของพรรคการเมืองใด อันเป็นการเน้นถึงความสำคัญของพรรคการเมืองที่จะต้องพิจารณาบุคคลที่จะเสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ยังกำหนดให้พรรคการเมืองที่เสนอชื่อนายกรัฐมนตรีนั้น จะต้องเป็นพรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

แนวคิดในเรื่องการให้พรรคการเมืองเสนอรายชื่อบุคคลที่พรรคการเมืองประสงค์จะสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เพื่อบรรลุเป้าหมาย 3 ประการ คือ

ประการแรก เพื่อให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้าว่าถ้าตนเลือกพรรคการเมืองใด ก็จะได้ผู้ใดนั้นมาเป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อประกอบในการตัดสินใจลงคะแนนเลือกผู้สมัครผู้ใด ประชาชนจะต้องพิจารณาทั้งตัวบุคคลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นโยบายของพรรคการเมือง และตัวบุคคลที่พรรคการเมืองนั้นเสนอให้เข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหากพรรคการเมืองนั้นได้รับคะแนนเสียงข้างมาก

ประการที่สอง พรรคการเมืองต้องคัดสรรบุคคลที่จะเสนอให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอย่างเข้มงวด โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ

ประการที่สาม เป็นการป้องกันมิให้พรรคการเมืองที่ได้รับคะแนนเสียงข้างมาก นำบุคคลที่ประชาชนไม่เคยรับรู้มาก่อนมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งถ้าประชาชนรู้ล่วงหน้าว่าจะนำบุคคลเช่นนั้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ประชาชนอาจไม่ลงคะแนนเสียงให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นและพรรคการเมืองนั้นก็ได้

(2) เป็นบทบัญญัติที่แตกต่างจากรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ที่เดิมกำหนดให้การเสนอชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่า 1 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรรับรอง แต่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดจำนวนสมาชิกรับรองจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรวมกลุ่มกันเสนอชื่อบุคคลที่สมควรเป็นนายกรัฐมนตรีได้มากขึ้น อันจะเป็นเหตุให้สภาผู้แทนราษฎรมีโอกาสเลือกได้มากขึ้น

(3) มีการคงหลักการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยกำหนดให้การลงมติของสภาผู้แทนราษฎรที่เห็นชอบการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นการลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีจำนวนคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ, 2562, น. 276-277)

3. จากที่ผ่านมา การเลือกนายกรัฐมนตรีเป็นการเลือกในสภาผู้แทนราษฎร ประชาชนไม่มีสิทธิที่จะรู้ล่วงหน้าได้ว่าใครบ้างที่จะได้รับการเสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี แม้ในทางปฏิบัติพรรคการเมืองมักจะเสนอชื่อหัวหน้าพรรคการเมืองของตนเป็นนายกรัฐมนตรี แต่ก็มิได้มีกฎหมายบังคับให้ต้องดำเนินการเช่นนั้น ดังนั้นเพื่อประกันว่าประชาชนจะได้ทราบล่วงหน้าว่า พรรคการเมืองจะเสนอผู้ใดเป็นนายกรัฐมนตรี รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จึงกำหนดให้พรรคการเมืองต้องมีมติให้ชัดเจนและแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดสมัครรับเลือกตั้งว่า จะสนับสนุนผู้ใดเป็นนายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เพื่อประชาชนจะได้ใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการตัดสินใจที่จะลงคะแนนให้ผู้สมัครคนใด ด้วยวิธีการเช่นนี้ เป็นการเปิดโอกาสให้พรรคการเมืองสามารถเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่ดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุดเพื่อให้ประชาชนเป็นผู้วินิจฉัย ซึ่งอาจเป็นหรือไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้น หรือเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้สภาผู้แทนราษฎรเลือกจากบุคคลที่พรรคและประชาชนได้กลั่นกรองมาก่อนแล้วอย่างกว้างขวางว่าเหมาะสมที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี การกำหนดให้พรรคการเมืองเสนอรายชื่อผู้ที่จะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีล่วงหน้า จึงเป็นการสร้างความเชื่อมโยงกับประชาชนโดยตรง ยิ่งกว่าการไปจำกัดให้ต้องเลือกจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะแม้ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะได้รับเลือกตั้งมาจากประชาชน แต่ก็เป็นการเลือกมาเพื่อให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประชาชนอาจมิได้ตั้งใจที่จะให้มาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีก็ได้

4. การห้ามมิให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อยินยอมให้พรรคการเมืองเสนอชื่อได้มากกว่าหนึ่งพรรคการเมือง ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้เป็นข้อได้เปรียบในทางการเมืองในการรวบรวมคะแนนเสียงสนับสนุนตนเอง เพื่อให้ได้เป็นนายกรัฐมนตรีตั้งแต่ก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง ทั้งนี้ เพื่อให้การเลือกนายกรัฐมนตรีมีความโปร่งใสมากที่สุด (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ, 2562, น. 150-151)

5. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้วางหลักการใหม่ที่มีความสำคัญแตกต่างจากเดิมหลายประการ กล่าวคือ

(1) เรื่องการเสนอรายชื่อบุคคลเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ได้กำหนดเงื่อนไขว่าบุคคลดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับการเป็นรัฐมนตรี รวมทั้งจะต้องเป็นบุคคลที่พรรคการเมืองมีมติเสนอชื่อล่วงหน้า เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งได้ทราบและเป็นเหตุผลหนึ่งในการพิจารณาตัดสินใจในการลงคะแนนให้ผู้สมัครของพรรคการเมืองใด อันเป็นการเน้นถึงความสำคัญของพรรคการเมืองที่จะต้องพิจารณาบุคคลที่จะเสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ ยังกำหนดให้พรรคการเมืองที่จะเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีนั้น จะต้องเป็นพรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

(2) การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอื่น ๆ เพิ่มเติมขึ้น เช่น ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ไม่มีพฤติกรรมเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง รวมทั้งต้องไม่เป็นผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษ เว้นแต่เป็นความผิดอันได้

กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ, 2562, น. 272)

6. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้วางหลักการใหม่ในการแต่งตั้งบุคคลเป็นนายกรัฐมนตรีซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 159 โดยกำหนดหลักการให้พรรคการเมืองต้องเปิดเผยรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองมีมติว่า จะเสนอผู้ใดให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีนั้น โดยให้ประชาชนได้รับทราบล่วงหน้าว่าบุคคลที่พรรคการเมืองเสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรีคือบุคคลใด เพื่อให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้าว่าถ้าได้เลือกพรรคการเมืองใด จะได้ผู้นั้นมาเป็นนายกรัฐมนตรี และเนื่องจากการเลือกนายกรัฐมนตรีเป็นกิจการของสภาผู้แทนราษฎรโดยแท้ จึงกำหนดให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ, 2562, น. 275)

ข้อสังเกต

1. การกำหนดให้มีบัญชีรายชื่อนายกรัฐมนตรี โดยให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เกิน 3 รายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้ง เช่น การกำหนดให้มีบัญชีรายชื่อนายกรัฐมนตรีที่ถูกจำกัดไว้เพียง 3 รายชื่อต่อพรรคการเมือง แต่จะมีพรรคการเมืองหลายพรรคแจ้งรายชื่อบุคคลที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีไว้เพียงคนเดียวหรือไม่มีการแจ้งรายชื่อบุคคลที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีเลย จะส่งผลต่อจำนวนบุคคลตามบัญชีรายชื่อนายกรัฐมนตรี เนื่องจากบุคคลที่มีชื่อตามบัญชีรายชื่อนายกรัฐมนตรีไม่สามารถเป็นนายกรัฐมนตรีได้ เช่น ขาดคุณสมบัติ มีลักษณะต้องห้าม หรือมีการยุบพรรคการเมืองที่มีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีนั้น

2. หากมีการยุบพรรคการเมืองที่เสนอชื่อให้เป็นนายกรัฐมนตรีจะส่งผลต่อบัญชีรายชื่อนายกรัฐมนตรีที่พรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้ง ทำให้บัญชีรายชื่อนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงไปด้วยและจะไม่สามารถจัดทำบัญชีรายชื่อนายกรัฐมนตรีขึ้นมาใหม่ได้ เนื่องจากการจัดทำบัญชีรายชื่อนายกรัฐมนตรีให้ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้งเป็นการทั่วไป เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้และทราบว่าพรรคการเมืองนั้นมีการเสนอบุคคลใดเป็นนายกรัฐมนตรีและเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งว่าจะเลือกพรรคการเมืองใด จะส่งผลต่อจำนวนรายชื่อที่เสนอให้พิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี อย่างไรก็ตาม ถ้ามีพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีจากผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้แล้ว หากมีการยุบพรรคการเมืองที่แจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว จะไม่ทำให้ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลง

3. หากนายกรัฐมนตรีลาออกจะทำให้ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลง และรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง โดยให้คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป แต่สามารถเสนอชื่อ

นายกรัฐมนตรีที่ลาออกเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีได้อีก เนื่องจากยังเป็นบุคคลที่มาจากรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภา แล้วแต่กรณี อยู่ต่อไป

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

1) การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้

สำหรับที่มาของนายกรัฐมนตรีต้องเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ซึ่งได้บัญญัติไว้เป็นครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดว่า ในการเลือกตั้งทั่วไปให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เกิน 3 รายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรายชื่อบุคคลดังกล่าวพร้อมกับชื่อของพรรคการเมืองนั้นให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เมื่อพรรคการเมืองแจ้งรายชื่อบุคคลดังกล่าวแล้ว บุคคลนั้นหรือพรรคการเมืองนั้นจะถอนรายชื่อหรือเปลี่ยนแปลงรายชื่อบุคคลนั้นได้เฉพาะกรณีบุคคลนั้นตายหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม และต้องกระทำก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้ง อย่างไรก็ตาม การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ เห็นว่า

1. เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้รับรู้และตัดสินใจได้ว่าบุคคลใดบ้างที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี
2. เพื่อให้พรรคการเมืองแต่ละพรรคได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและเหมาะสมกับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีที่จะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ
3. เพื่อมิให้บุคคลอื่นที่ไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้อาศัยช่องทางมาเป็นนายกรัฐมนตรี
4. เพื่อให้บุคคลอื่นนอกจากหัวหน้าพรรคการเมืองสามารถเป็นนายกรัฐมนตรีได้
5. การให้สภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีจากบุคคลผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้เฉพาะจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ได้บุคคลที่มาจากพรรคการเมืองที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับเลือกตั้งที่ถือว่าเป็นพรรคการเมืองที่ประชาชนไว้วางใจพอสมควรที่จะให้สภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

6. บุคคลซึ่งพรรคการเมืองมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อก็ได้ อีกทั้งมิได้ตัดสิทธิบุคคลดังกล่าวในการที่จะดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย

2) การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้หรือไม่ก็ได้

สำหรับที่มาของนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้หรือไม่ก็ได้

1. เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น ไม่สามารถให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี หรือกรณีพรรคการเมืองทั้งหมดมีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือมีเหตุการณ์พิเศษที่ต้องการ นายกรัฐมนตรีที่ไม่ต้องเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

2. การให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีจากมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้หรือไม่ก็ได้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากทุกฝ่ายจึงต้องใช้มติพิเศษ กล่าวคือ ให้รัฐสภามีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาให้ยกเว้น เพื่อไม่ต้องเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีจากผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้

3. ทำให้บุคคลที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีไม่จำกัดเฉพาะตามรายชื่อที่ผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ จะทำให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถหรือสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

ข้อเสนอแนะ

สำหรับบทบัญญัติมาตรา 272 ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลที่มีกำหนดช่วงระยะเวลาไว้ว่า ในระหว่าง 5 ปีแรก นับแต่วันที่มีรัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญนี้ คือตั้งแต่วันที่ 11 พฤษภาคม 2562 จนถึงวันที่ 10 พฤษภาคม 2567 จะทำให้มาตรา 272 ไม่มีบังคับใช้ต่อไปตั้งแต่วันที่ 11 พฤษภาคม 2567 เป็นต้นไป โดยให้ใช้มาตรา 159 ซึ่งเป็นบทหลัก โดยกำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 160 และเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา 88 เฉพาะจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการกำหนดทางออกในกรณีที่เกิดปัญหาไม่สามารถพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งบุคคลใดเป็นนายกรัฐมนตรีจากบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ได้ ตามที่บัญญัติเงื่อนไขไว้ในบทบัญญัติ มาตรา 272 วรรคสอง อย่างเช่นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ได้กำหนดทางออกในการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีว่า ในกรณีที่พ้นกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่มีการเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มาประชุมเป็นครั้งแรกแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงเห็นชอบมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรให้ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีภายใน 15 วัน นับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งบุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อไม่ให้ประเทศขาดผู้นำในการบริหารประเทศในระยะเวลาที่เนิ่นนาน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประเทศและประชาชนโดยรวม

จัดทำโดย

นายแดนชัย ไชวพิเศษ

นิติกรเชี่ยวชาญ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

โทร 0 2242 5900 ต่อ 5731

Email : sapagroup01@gmail.com

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ. (2562). **ความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบรายมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักการพิมพ์.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540” (11 ตุลาคม 2540). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก, น. 1-99.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550” (24 สิงหาคม 2550). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก, น. 1-127.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” (6 เมษายน 2560). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, น. 1-90.